

Súd: Okresný súd Trenčín
Spisová značka: 19C/5/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3114219241
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 03. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Erik Kačmár
ECLI: ECLI:SK:OSTN:2016:3114219241.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trenčín v právnej veci navrhovateľa: ALLORA REAL, s.r.o., so sídlom v Ilave, Skala 588/7, IČO: 45660638, proti odporkyňi: V. U., trvale bytom I. XXX, tohto času bytom Centrum sociálnych služieb - SLOVEN, Slávnica 68, zastúpená Mgr. Pavlom Trnkom, advokátom so sídlom v Bánovciach nad Bebravou, ul. Novomeského 1322/16, o zaplatenie 4.150 eur s príslušenstvom, sudcom JUDr. Erikom Kačmárom, takto

rozhodol:

Súd návrh **z a m i e t a**.

II. Navrhovateľ je **p o v i n n ý** nahradiť odporkyňi trovy konania vo výške 397,49 eur, ktoré pozostávajú z trov právneho zastúpenia.

o d ô v o d n e n i e :

Návrhom zo dňa 21.05.2012, ktorý bol súdu doručený dňa 21.05.2012 ako protinávrh v konaní vedenom na Okresnom súde Trenčín pod sp.zn. 19C/333/2010 o určenie neplatnosti úverových zmlúv a zmluvy o zriadení záložného práva k nehnuteľnosti, v ktorom navrhovateľ vystupoval ako odporca v 2. rade a odporkyňa ako navrhovateľka, sa navrhovateľ domáha proti odporkyňi zaplatenia sumy 4.150 eur spolu s úrokom z omeškania titulom nevráteného úveru. Rozsudkom Okresného súdu Trenčín č.k. 19C/333/2010 - 215 zo dňa 01.07.2014, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 15.08.2014 bol protinávrh navrhovateľa (v pozícii odporcu) na zaplatenie 4.150 eur s príslušenstvom vylúčený na samostatné konanie. Tento protinávrh vylúčil súd na samostatné konanie, pretože na preukázanie tvrdení v podanom protinávruhu bude potrebné vykonať ďalšie dokazovanie, ktoré sa bude týkať iných skutkových okolností, ako tých, ktoré boli zisťované v tomto konaní.

Z vyššie uvedených dôvodov súd konal o tomto protinávruhu ako o samostatnom návrhu v tomto konaní a v ďalšej časti tohto odôvodnenia ho bude uvádzať ako návrh. Tento návrh odôvodnil navrhovateľ tým, že dňa 18.12.2009 došlo medzi obchodnou spoločnosťou AUTÁ PLUS, s.r.o. a odporkyňou k uzavretiu zmluvy o úvere č. 2009/071, na základe ktorej veriteľ poskytol odporkyňi úver vo výške 1.500 eur a v rovnaký deň uzatvorili aj ďalšiu zmluvu o úvere č. 2009/072, na základe ktorej jej bol poskytnutý úver vo výške 2.650 eur. Tieto úvery sa zaviazala odporkyňa splatiť do 18.12.2010. Odporkyňa svoj dlh riadne nespĺcala, preto veriteľ dňa 24.05.2010 vyhlásil predčasnú splatnosť predmetných úverov. Dňa 08.08.2011 uvedená obchodná spoločnosť uzatvorila s navrhovateľom zmluvu o postúpení pohľadávok, ktorou ako postupca postúpila navrhovateľovi ako postupníkovi pohľadávku z uvedených úverových zmlúv. Postúpenie pohľadávky bolo odporkyňi riadne oznámené. Dlž odporkyňa neuhradila ani čiastočne.

V konaní vedenom na súde pod sp.zn. 19C/333/2010 súd rozsudkom zo dňa 01.07.2014 rozhodol tak, že určil obe zmluvy o úvere č. XXXX/.XXX a č. XXXX/XXX za neplatné. Tento rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 15.08.2014.

Za účelom rozhodnutia o návrhu navrhovateľa súd nariadil pojednávanie, na ktoré predvolal právnych zástupcov účastníkov konania. Pôvodná právna zástupkyňa navrhovateľa, JUDr. Anna Žedényiová, vypovedala dňa 07.03.2016 plnú moc na zastupovanie navrhovateľa v konaní. Pojednávania sa navrhovateľ nezúčastnil. Zúčastnil sa ho právny zástupca odporkyne, ktorý uviedol, že zotrváva na svojich doterajších vyjadreniach, ktoré boli prednesené už aj v konaní, kde bol vznesený vzájomný návrh navrhovateľa. Návrh je potrebné v celom rozsahu zamietnuť, nakoľko navrhovateľ nie je aktívne vecne legitimovaný a odporkyňa nie je pasívne vecne legitimovaná. K nedostatku pasívnej legitimácie odporkyňa uvádza, že predmetný prípadný nárok vznikol v dôsledku trestného činu podvodu, za ktorý bola právoplatne odsúdená pani E. D.. Toho sa dopustila ako tzv. nepriamy páchatel', pretože na spáchanie trestného činu podvodu použila tzv. živý nástroj a to duševne nespôsobilú osobu, odporkyňu. V takom prípade sa musí jednať o škodu spôsobenú trestným činom a nie o zodpovednosť za vydanie bezdôvodného obohatenia. Pritom zodpovedným subjektom je nepriamy páchatel', v danom prípade pani Eva D. a nie ako sa mylne domnieva navrhovateľ, teda odporkyňa ako osoba použitá ako prostriedok na spáchanie trestného činu. O legitimáciu navrhovateľa nie je daná, nakoľko je len postupníkom pohľadávky, avšak pohľadávky zo zmluvy, pričom sa jedná, alebo by sa malo jednať o pohľadávku zo vzniknutej škody.

Na pojednávaní súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s listinným dôkazmi a to: Zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 17.04.2013, Zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 15.01.2015, rozsudkom č.k. 3T/80/2011-103 z pripojeného spisu tunajšieho súdu sp.zn. 3T/80/2011 a rozsudkom 19C/333/2010 - 215 zo dňa 01.07.2014 z pripojeného spisu sp.zn. 19C/333/2010-215. Na základe vykonaného dokazovania súd zistil tento pre rozhodnutie o návrhu podstatný skutkový stav:

Okresný súd Trenčín rozsudkom č.k. 19C/333/2010 - 215 zo dňa 01.07.2014, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 15.08.2014, určil, že zmluva o úvere č. 2009/071 zo dňa XX.XX.XXXX a zmluva o úvere č. XXXX/XXX zo dňa 18.12.2009, obe uzavreté medzi spoločnosťou AUTÁ PLUS, s.r.o., Trenčín ako veriteľom a V. U. ako dlžníkom sú neplatné. Okrem iného v ňom súd uviedol, že odporkyňa trpí duševnou poruchou trvalého charakteru, a to duševnou zaostalosťou od narodenia a paranoidnou schizofréniou od roku 1975. Uvedená porucha závažným spôsobom negatívne ovplyvnila jej konanie pri podpísaní úverových zmlúv č. XXXX/XXX a č. XXXX/XXX a zmluvy o zriadení záložného práva, pričom jej jediným motívom na uzavretie predmetných zmlúv bolo získanie peňažných prostriedkov pre svoju neter, ktorá ju požiadala o pomoc s tým, že úvery bude za ňu riadne splácať. Jedným z prejavov duševnej poruchy odporkyne je aj jej ľahká ovplyvniteľnosť. Súd mal za to, že odporkyňa s ohľadom na duševnú poruchu, ktorou trpí, nevedela posúdiť následky svojho konania. O tomto závere svedčí aj skutočnosť, že s totožným motívom uzavrela opakovane s inými veriteľmi (nebankovými spoločnosťami) zmluvy o úvere v období, kedy uzavrela aj napadnuté zmluvy o úvere, pričom nedokázala posúdiť schopnosť netere splácať všetky splátky úverov, ktoré na seba pre neter prevzala. Znaleckým posudkom č.56/2013 znalca K.. I. J., znalca v odbore zdravotníctvo, odvetvie psychiatria, zo dňa 21.06.2013, bolo zistené, že odporkyňa trpí závažnou trvalou duševnou poruchou v pravom slova zmysle - paranoidnou schizofréniou s trvalým priebehom u osobnosti s ľahkým stupňom ľahkej duševnej zaostalosti. Táto porucha sa u nej trvale prejavuje závažnými poruchami intelektu, myslenia, vnímania. Porucha má dlhodobý výrazne negatívny dosah na jej osobný, pracovný, rodinný a spoločenský život. Duševnou zaostalosťou trpí od svojho narodenia, paranoidnou schizofréniou od roku 1975. Touto závažnou trvalou poruchou v pravom slova zmysle trpela aj dňa 20.11.2009. Táto spôsobilá, že navrhovateľka nebola spôsobilá uviesť si následky svojho konania.

Rozsudkom Okresného súdu Trenčín sp.zn. 3T/80/2011 zo dňa 15.07.2011 bola E. D., ktorá je neterou odporkyne, uznaná vinnou zo spáchania prečinu podvodu podľa § 221 ods.1, ods.2 Trestného zákona, za to, že v čase od októbra 2009 do januára 2010 v l. č. XXX ako aj na bližšie nešpecifikovaných miestach v Meste Trenčín nahovorila V. U., aby si zobrala na svoje meno pôžičky a takto získané peniaze jej odovzdala, čo V. U. urobila a postupne uzatvorila zmluvy so spoločnosťami Autá Plus s.r.o., Cetelem Slovensko, a.s., Pohotovosť s.r.o., Provident Financial s.r.o., Euro Providus, s.r.o., Telervis Plus s.r.o., Poštová banka a.s., Profi Credit Slovakia s.r.o., Home Credit Slovakia a.s., Orange Slovensko a.s., Ex Credit a.s., Kvantum s.r.o. a všetky takto získané peniaze vo výške minimálne 11.657,45 eur obvinenej

odovzdala, nakoľko jej sľúbila, že všetky pôžičky bude riadne a včas splácať, čo však neurobila a nahovorila V. U. na uzatvorenie zmlúv, hoci v čase uzatvorenia zmlúv mala obvinená príjem len približne 260 eur a vedela, že pôžičky splácať nebude môcť, čím V. U. spôsobila škodu minimálne 17.512,12 eur.

Listom zo dňa 09.08.2011 oznámila obchodná spoločnosť AUTÁ PLUS, s.r.o. odporkyni, že na základe zmluvy o postúpení pohľadávky postúpila svoju pohľadávku proti odporkyni zo zmlúv o úvere č. 2009/71 a 2009/72 na navrhovateľa (postupníka).

Zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 17.04.2013 postúpil navrhovateľ vyššie uvedené pohľadávky proti odporkyni na obchodnú spoločnosť BEDST, s.r.o.. Zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 15.01.2015 postúpila obchodná spoločnosť BEDST, s.r.o. tieto pohľadávky proti odporkyni na obchodnú spoločnosť ExtraGift, s.r.o..

Podľa § 38 ods.1, ods.2 Občianskeho zákonníka neplatný je právny úkon, pokiaľ ten kto ho urobil, nemá spôsobilosť na právne úkony. Takisto je neplatný právny úkon osoby konajúcej v duševnej poruche, ktorá ju robí na tento právny úkon neschopnou.

Podľa § 488 Občianskeho zákonníka Záväzkovým vzťahom je právny vzťah, z ktorého veriteľovi vzniká právo na plnenie (pohľadávka) od dlžníka a dlžníkovi vzniká povinnosť splniť záväzok.

Podľa § 489 Občianskeho zákonníka záväzky vznikajú z právnych úkonov, najmä zo zmlúv, ako aj zo spôsobenej škody, z bezdôvodného obohatenia alebo z iných skutočností uvedených v zákone.

Podľa § 494 Občianskeho zákonníka z platného záväzku je dlžník povinný niečo dať, konať, niečoho sa zdržať alebo niečo trpieť a veriteľ je oprávnený to od neho požadovať.

Podľa § 135 ods.1, ods.2 Občianskeho súdneho poriadku súd je viazaný rozhodnutím ústavného súdu o tom, či určitý právny predpis je v rozpore s ústavou, so zákonom alebo s medzinárodnou zmluvou, ktorou je Slovenská republika viazaná [§ 109 ods. 1 písm. b)]. Súd je tiež viazaný rozhodnutím ústavného súdu alebo Európskeho súdu pre ľudské práva, ktoré sa týkajú základných ľudských práv a slobôd. Ďalej je súd viazaný rozhodnutím príslušných orgánov o tom, že bol spáchaný trestný čin, priestupok alebo iný správny delikt postihniteľný podľa osobitných predpisov, a kto ich spáchal, ako aj rozhodnutím o osobnom stave, vzniku alebo zániku spoločnosti a o zápise základného imania; súd však nie je viazaný rozhodnutím v blokovom konaní. Inak otázky, o ktorých patrí rozhodnúť inému orgánu, môže súd posúdiť sám. Ak však bolo o takejto otázke vydané príslušným orgánom rozhodnutie, súd z neho vychádza.

Za účelom rozhodnutia o návrhu navrhovateľa, ktorým sa domáha rozhodnutia súdu o splnení zmluvnej povinnosti odporkyne, sa súd ako predbežnou otázkou zaoberal existenciou zmluvnej povinnosti a následne aj tým, či prípadné zmluvné právo patrí navrhovateľovi (resp. či je aktívne vecne legitimovaným v tomto konaní). Vzhľadom k tomu, že v konaní bolo preukázané, že odporkyňa platne neuzavrela s právnym predchodcom navrhovateľa žiadnu z dvoch úverových zmlúv, pretože v čase jej uzatvorenia konala v duševnej poruche, ktorá ju robila na tento právny úkon neschopnou, súd konštatuje, že odporkyni žiadna zmluvná povinnosť voči právnemu predchodcovi navrhovateľa nevznikla. Rozhodnutím súdu (rozsudkom Okresného súdu Trenčín č.k. 19C/333/2010 - 215) bolo určené, že obe úverové zmluvy, od ktorých navrhovateľ odvodzuje svoju pohľadávku voči odporkyni, sú neplatné. Vzhľadom k tejto skutočnosti súd konštatuje, že navrhovateľ nikdy nemohol platne nadobudnúť na základe zmluvy o postúpení pohľadávok, ktorú uzatvoril s obchodnou spoločnosťou AUTÁ PLUS, s.r.o., ktorá neplatne uzatvorila s odporkyňou obe úverové zmluvy, právo na zmluvné plnenie voči odporkyni. Preto je jeho návrh, ktorým sa domáha rozhodnutia o splnení zmluvnej povinnosti voči odporkyni z tohto dôvodu nedôvodný.

Aj keby súd prijal opačný názor (o existencii zmluvnej povinnosti z úverových zmlúv), takisto bolo zistené, že navrhovateľ Zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 17.04.2013 postúpil pohľadávky proti odporkyni z oboch úverových zmlúv na obchodnú spoločnosť BEDST, s.r.o.. Teda v súčasnosti by mu už ani hypoteticky právo, ktorého sa v tomto konaní domáha, nepatrilo, pretože by ho previedol na inú osobu.

V danom prípade by sa mohlo jednať o vznik právnej povinnosti na vydanie bezdôvodného obohatenia prijatím plnenia na základe neplatného právneho úkonu, avšak právo zodpovedajúce tejto povinnosti by

vzniklo iba tomu, kto s dlžníkom neplatný právny úkon dojednal a z neplatného právneho úkonu plnil. V danom prípade je to obchodná spoločnosť AUTÁ PLUS, s.r.o. a nie navrhovateľ.

V rámci okolností, za ktorých došlo k uzatvoreniu neplatných úverových zmlúv nie je vylúčená ani zodpovednosť za škodu podľa § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka, však nie vo vzťahu týchto účastníkov konania. V tejto súvislosti je dôvodná argumentácia právneho zástupcu odporkyne o nedostatku pasívnej legitímácie odporkyne, v zmysle ktorej prípadný nárok voči odporkyni vznikol v dôsledku trestného činu podvodu, za ktorý bola právoplatne odsúdená pani E. D.. Toho sa dopustila ako tzv. nepriamy páchatel', pretože na spáchanie trestného činu použila tzv. živý nástroj, a to duševne nespôsobilú osobu, odporkyňu. V takom prípade sa musí jednať o škodu spôsobenú trestným činom, za ktorú zodpovedá páchatel' podľa § 420 ods.1 Občianskeho zákonníka a nie odporkyňa ako osoba nespôsobilá na právne úkony, použitá na spáchanie trestného činu. V tejto súvislosti súd dodáva, že poškodeným je v tomto prípade takisto obchodná spoločnosť AUTÁ PLUS, s.r.o. a nie navrhovateľ.

Podľa § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelne uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

O trovách konania súd rozhodol podľa ustanovenia § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, pretože odporkyňa bola v konaní plne úspešná. Súd pri rozhodovaní o náhrade trov konania prihliadal aj na § 150 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, avšak dôvody hodné osobitného zreteľa v tomto konaní podľa názoru súdu nie sú dané. Odporkyni tak patrí plná náhrada účelných trov konania, ktoré pozostávajú z trov jej právneho zastúpenia. Tieto pozostávajú z odmeny za päť úkonov právnej služby, ktoré si uplatnila a to: písomné podanie na súd týkajúce sa veci samej - vyjadrenie zo dňa 14.02.2012, účasť na pojednávaní v dňoch 20.11.2012, 10.09.2013, 01.07.2014 a 10.03.2016, z náhrady za stratu času a z náhrady cestovných výdavkov.

Za každý z vyššie uvedených úkonov právnej služby patrí právnenému zástupcovi odporkyne podľa § 10 ods.1, § 13a ods.1 písm. c/, d/ vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb, ďalej len „vyhláška“, odmena vo výške 151,05 eur. Základnú sadzbu tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby súd určil podľa § 10 ods.1 vyhlášky vychádzajúc z tarifnej hodnoty vo výške 4.150 eur. Ku každému z týchto úkonov mu patrí podľa § 16 ods.3 vyhlášky aj režijný paušál - náhrada výdavkov na miestne telekomunikačné výdavky a miestne prepravné vo výške 1/100 výpočtového základu pre príslušný rok, v ktorom bol úkon právnej služby poskytnutý. Výpočtový základ v roku 2012 bol vo výške 763 eur, v roku 2013 vo výške 781 eur, v roku 2014 vo výške 804 eur a v roku 2016 vo výške 858 eur. Celkovú výšku odmeny spolu s režijnými paušálmi súd určil v sume 794,94 eur.

Právnenému zástupcovi odporkyne patrí aj náhrada za stratu času podľa § 17 ods.1 vyhlášky vo výške jednej šesťdesiatiny príslušného výpočtového základu za každú aj začatú polhodinu za úkony, ktoré vykonal v mieste, ktoré nie je jeho sídlom, teda v prípade, že ich vykonal v Trenčíne a nie v Bánovciach nad Bebravou. Právny zástupca odporkyne si uplatnil náhradu za stratu času iba v prípade zastúpenia na pojednávaní konanom dňa 10.03.2016. Cesta na toto pojednávanie vrátane cesty späť trvala podľa vyjadrenia právneho zástupcu odporkyne dve začaté polhodiny, ktoré súd považuje za skutočné a účelné. Celkovú výšku náhrady za stratu času strávený cestou na pojednávania súd určil v sume 28,60 eur (2 x 14,30 eur).

V rámci náhrady trov právneho zastúpenia súd priznal odporkyni aj náhradu cestovných výdavkov v súvislosti s účasťou jej právneho zástupcu na pojednávaní dňa 10.03.2016, ktorú si uplatnil. Právny zástupca odporkyne použil na dopravu motorové vozidlo zn. Opel Astra s ev. č. D s kombinovanou spotrebou 6,6 litra benzínu na 100 km jazdy. Vzdialenosť medzi sídlom právneho zástupcu odporkyne a sídlom súdu je približne 31 km. Priemerná cena 1 litra benzínu podľa Štatistického úradu Slovenskej republiky bola v 10. týždni roku 2016 (7.3.2016 - 13.3.2016) vo výške 1,133 eura. Základná náhrada za použitie vlastného osobného cestného motorového vozidla je stanovená podľa opatrenia Ministerstva práce sociálnych vecí a rodiny č. 632/2008 Z.z. vo výške 0,183 eura za 1 km jazdy. Právnenému zástupcovi odporkyne tak vznikli cestovné výdavky na cestu na uvedené pojednávanie v celkovej výške 15,99 eur (4,64 eur + 11,35 eur).

Trovy právneho zastúpenia odporkyne súd určil v sume 839,53 eur. Vzhľadom k tomu, že odporkyňa si náhradu trov právneho zastúpenia uplatnila len vo výške 397,49 eur, súd rešpektujúc zásadu iudex ne eat ultra petita partium - sudca nech nejde nad návrhy strán, vyjadrenú v ustanovení § 153 ods.2 Občianskeho súdneho poriadku, priznal odporkyni trovy konania vo výške, v akej boli ňou uplatnené.

V zmysle § 149 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku je navrhovateľ povinný nahradiť trovy konania zo zákona na účet právneho zástupcu odporkyne.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou Okresného súdu Trenčín na Krajský súd v Trenčíne.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods.3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.(§ 205 ods.1 O.s.p.)

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že :

- a/ v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods.1 O.s.p.,
- b/ konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c/ súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozdujúcich skutočností,
- d/ súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e/ doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené /§ 205a/,
- f/ rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.